

Jordbruksverket, Statistikenheten
Skeppsbrogatan 2, 553 29 Jönköping
Att: Anders Grönvall

Via e-post: jordbruksverket@jordbruksverket.se ; statistik@jordbruksverket.se

Stockholm
2024-03-18

Ert dnr
3.10.16-01664/2024

Vårt dnr
2024/031

NNRs remissvar angående föreslagen ny föreskrift vid jordbruksverket beträffande statistisk undersökning av innehavet av djur mm

NNR har erhållit underlag från Jordbruksverket den 28 februari via e-post. Ärendet har delvis diskuterats vid årligt samråd per Skype mellan Ann-Marie Karlsson (SJV) och August Liljeqvist (NNR) den 20 februari 2024. Utkast till föreskriftsändring och konsekvensutredning för undersökningen husdjur i juni saknades i underlagen för det årliga samrådet, varför NNRs synpunkter på detta lämnas separat, i detta remissvar.

Gränsvärdena i föreskriften

NNR uppfattar att de storleksgränser för jordbruksverksamhet som SJV tillämpar (två hektar åker och/eller fem hektar jordbruksmark eller ca 20 djurenheter) inkluderar många mycket små verksamheter (fritids-verksamheter) som har liten betydelse för Sveriges livsmedelsproduktion och utgör en minskande andel av det totala antalet jordbruksverksamheter i Sverige.

NNR noterar att de storleksgränser som tillämpas har varit desamma, i första hand sedan år 2010. Dessutom har storleksgränsen två hektar åkermark varit densamma sedan åtminstone år 2003. Det finns uppskattningar som tyder på att ca 1000 små jordbruksföretag försvinner (av olika skäl) varje år. Detta skulle innebära att ca 12 000 jordbruksföretag har försvunnit sedan år 2010. NNR antar att den största delen av den jordbruksmark som dessa företag har brukat, fortsatt brukas men då av större jordbruksföretag. Statistik för denna jordbruksmark lämnas således fortsatt in till SJV, men av andra jordbruksföretag.

NNR gör antagandet att små jordbruksföretag (storleksspannet 2-4 hektar åkermark, 5-10 hektar jordbruksmark) för varje år som går utgör en mindre och mindre andel av det totala antalet jordbruksföretag i Sverige. Om detta antagande är korrekt skulle storleksgränserna för vilka företag som det finns ett behov av att inkludera i strukturundersökningen, kunna höjas. Om exempelvis storleksgränserna skulle höjas till 4 hektar åkermark, 10 hektar jordbruksmark skulle ett antal små jordbruksföretag slippa lämna in uppgifter till SJV och uppgiftslämnarbördan skulle kunna minska för branschen.

NNR menar att det behöver utredas hur SJV ursprungligen kom fram till de storleksgränser som idag gäller för strukturundersökningen/lantbruksregistret/djurräkningen. Det behöver också utredas och redovisas vilka effekterna skulle bli vid en justering uppåt av de aktuella storleksgränserna.

NNR menar att de gränsvärden som föreslås i den nya föreskriften behöver motiveras i konsekvensbeskrivningen, tillsammans med en konsekvensbeskrivning av alternativa gränsvärden, däribland högre satta gränsvärden.

NNR uppfattar att dessa sedan länge fastslagna gränsvärden bibehålls med motiveringen att det finns ett behov (användarnas behov) och en efterfrågan för uppgifterna som samlas in med dessa gränsvärden. NNR menar att behov i form av efterfrågan inte är tillräckligt för att motivera dessa lågt satta gränsvärden, utan att det istället behöver handla om en objektiv nyttobedömning.

Det statistiska begreppet "behov"

I förarbetena till Lag (1992:889) om den officiella statistiken (Prop. 1991/92:118) står på sidan 12 följande om "allmän information": Officiell statistik som allmän information är av stor betydelse när det gäller att ge allmänheten en rättvisande bild av läge och utveckling i samhället och för den allmänna debatten." Detta är alltså en beskrivning av utredarens/ departementsrådets uppfattningar och skäl till formuleringar i lagstiftningsförslaget.

Förordning 2001:100 om den officiella statistiken, § 4 såg fram till 2013 ut på följande sätt:

4 § Uppgifter för den officiella statistiken skall samlas in på ett sådant sätt att uppgiftslämnandet blir så enkelt som möjligt.

Därefter tillkom (som en följd av SOU 2012:83) den nuvarande formuleringen om bl.a. "behov".

4 § Uppgifter för den officiella statistiken ska samlas in på ett sådant sätt att uppgiftslämnandet

- 1. blir så enkelt som möjligt,*
- 2. står i proportion till användarnas behov, och*
- 3. är en rimlig arbetsbörda för uppgiftslämnarna.*

Utredaren Bengt Westerberg skriver i SOU 2012:83 i avsnitt 13.3.4 att den svenska förordningsändringen utgör en följd av EUs statistikförordning. §4 i den svenska förordningen ska alltså tolkas i ljuset av EUs statistikförordning:

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik

Artikel 2 – Statistiska principer

1. Den europeiska statistiken ska utvecklas, framställas och spridas enligt följande statistiska principer:

...

f) kostnadseffektivitet: att kostnaderna för att framställa statistiken ska stå i proportion till vikten av resultaten och den eftersträlvade nyttan, att resurserna måste användas på bästa möjliga sätt och att uppgiftslämnarbördan ska vara så liten som möjligt. De uppgifter som begärs ska när så är möjligt hämtas direkt från tillgängliga register eller källor.

NNR tolkar ovanstående som att "behov" huvudsakligen handlar om nytta med uppgiften, inte i samma utsträckning efterfrågan (från bransch och andra) gällande uppgiften.

Nytta med de lågt satta gränsvärdena i den nya föreskriften måste visas i konsekvensutredningen, vilket saknas i den aktuella versionen. För att nytta ska kunna anses överstiga kostnaderna, när kostnaderna för respondenterna inte är noll, måste nytta av de aktuella gränsvärdena kunna visas. Konsekvensutredningen behöver kompletteras i detta avseende.

Slutsats

NNR finner att underlagen behöver kompletteras med avseende på konsekvenserna av föreslagna gränsvärden och beskrivning av konsekvenser av alternativa gränsvärden i föreskriftsförslaget.

August Liljeqvist
Näringslivets Regelnämnd